

# Franckesche Stiftungen zu Halle

## Biblij Czeska. W sta||rem miestie Prazskem || Wytisstiena

Severin, Paul

Praha, 1537

Ruth

---

### Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle ([studienzentrum@francke-halle.de](mailto:studienzentrum@francke-halle.de))

### Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle ([studienzentrum@francke-halle.de](mailto:studienzentrum@francke-halle.de))

[urn:nbn:de:gbv:ha33-1-228822](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:gbv:ha33-1-228822)

rala na poli Booz/ kterýž byl z Elimelechova rodu: A on tehdaž přišel z Bethléma: A řekl gest žencům: Pán Bůh swámi: Kterž odpowěděl: Požehnayz tobě Bůh: Tehdy řekl gest Booz mladency tomu kterýž stál za jency: Cžij gť toto mladice: Gemužto on řekl: Tot gest ta Moabitka kteráž přysla s Noemi z země Moab/ a prosyla mne aby zbýrala klasy kteréž zůstáwagij po žencych/ a trwá tu napoli od gitra až dosawad/ aniž gest kam chodila.

**T** Tehdy řekl Booz k Ruth: Slys dcero: nechodiz gina zbýrat klasuwo/ aniž chodstoho pole/ ale bud s děwkami mými/ a kdež ony budau žiti/ tu zbýray po nich/ nebgsem přykázal služebníům mým ačbyžádný nepřekážel/ budeliť se chytí píti/ gdi klah wicým a napi gse wody kteruz pigij pacholcy mogi: Kterážto padšsy natwárz k zemi/ rzekla kněmu: A odkud mi to abych našla milost před očima twýma/ a zes mne rácył znáti ženu kteráž gsem přysla pohostinu: Gijz to on odpowědel: Powědelisau mi wšsecko co sy učinila swekrusky twee po smrti muže tweho/ a že gsy opustila rodiče twee/ y zemi w kteréž se narodila/ a přysla sy mezi lid kteréhožs prwe neznala/ odplatiz tobě zatek pán Bůh/ a plnau odměnu wezmiz odpána Boha Izrahelského k kterémužs přysla/ a pod kteréhož křídla vteklas se: Kterážto rzekla: Nalezla gsem milost před očima twýma Pane můj kterýs mē potěšil/ a mluwil tato slowa k sedcy diwoky twee gestto neglě podobná gedné z děwek twých.

**T** Tehdy řekl gi Booz: Kdyz bude čas pogesti/ přyď gsem a pogezechleba/ a omočštywu twu w octu: A sedla gť Ruth nastraně žencuwo/ a wymnuwšsi sobě z klasuwo prážmu/ pogedla a nasýtla se/ a wozala ostatek/ wstala odtud/ a šla zbýrat yačo prwe klasuwo: Tehdy přikázal Booz pacholkům swým řka: Byť pak chčela s wámi žiti/ nebrantež gi/ a což wezmete zhrstij wassych vtrussugte gij/ a necháwayte ať směle zbýrá/ a kdyz zbýrati bude/ žádný gi zwás nepřimluway: Tehdy zbýrala gest klasy napoli až dowečera/ a což sebrala tygemwymlátila gečmenu yačo za mýru šfi/ totiz setřý wěrtel: Kterž nesuc přysla do města/ a okázala swekrusky své/ k tomu také wynawšsy dala gi o-

statek pokrmu sweho/ kteréhož se byla nagedla: Tehdy řekla gi swekrusce: Kdes dnes zbýrala a kdes pracowala: budiž požehnán ten kterýž se nad tebu slitowal: A powěděla gij kde zbýrala a wtoho/ a gmeeno muže oznámila/ že Booz slowe: Gijzto řekla Noemi Požehnany budiž od hospodina kterýžto tuž milost kteruz okázal živý/ také okázal y mrtwým: A to gestť přidala Noemi/ že gť nášs přibuzný ten cłowěk: Ruth pak také řekla: A totot gest mi přykázal/ abych dotawád se pdržala geho ženci dokawádž wšseho obilē nesěžnau: Gijzto řekla swekrusce: Lepěť gť ma dcero/ aby s děwkami geho wysšla nažen/ ačby snad někto nagine m poli neokřýł tebe: Tehdy pdržala se Ruth děwek Booz a tak dlouho snimi žala/ dokudž gečmene a pšsenice do stodol nestlidili:~

**R**uth podle rady Noemi spala v noh Booz a až do gitra/ y dal gi šest měryc gečmene kteréž dosněla k swekrusce. Kapitola III.

**A** Kdyz nawrátila se Ruth s pole k swekrusce své/ slyšala od ní: Má dcero pomyslím o tobě aby měla odpočynutij/ a opatrjmě aby se dobře měla Booz tento/ gehožto diwek napoli pdržalas se/ nášs gest přibuzný/ a w tuto noc bude witi gečmen na humně/ protož vmyg se a pomaz se a oblec se w pěknějšij rucho/ a gdiž na hūno/ ale ať te nezřij cłowěk až se na gij a napij/ a kdyz pugde spat znamenajz mi sto kdes se položij/ a přigduc pozdwiħness pláště který miz se přykryge vnoh geho/ a tu lehness/ onť pak powij tobě co máš čyniti: Kterážto odpowěděla: Cožkoli rozkážes v činim: Tehdy šla nabummo/ a učinila wšsecko což gij byla swekrusce rozkázala: Tehdy kdyz pogedl a napil se Booz a byl wšel šel spat wedle stohu obilneho: Přisla mlčec k Ruth/ a pozdwiħšsy pláště/ v noh geho položyla se: A kdyz bylo opuol nocy/ procytal Booz/ a vlekl se/ neb widel ženu ana ležij v noh ge: A rzekl gi: Která sy ty: Řekla ona Jáť se Rut děwka twá/ ztahni pláště swý na služebnicy twu/ nebo přibuzný gsy: A on řekl: Požehnaná sy ty od Pána boha dcero hodná sy wětšsi milosředstwij nežli prwe/ nebsy nehleděla mladěci bohatých a neb chudých: Protož neboy se/ ale což mi dišs věc

**E**nijmē tobě/wiřt zağıstē weřřeren lid kteryž bydlj w městē mēm že ty sy žena ctnostná a niž yá odpjram aby ch nebyl pšuzny twu y ale gestie přjuzněyřřij gestie nežli yá/ odpo činj tu nynj/a když bude ráno budeli chřiti tē pogiti práwem přjuznosti/dobře se sta ne / pakli nebude chřiti tehdy yá tebe bezew řřij nesnáze pogimu/žiwē gest Pan/spřj tu až dogjtra: X ležela gest vnoh geho až dogjtra: Tehdy wřřala gest když gestie neby lo dobře widēti/a řekl gi Booz: Hledj aby žadny newěděl otom že byty zde byla: X opēt řekl gi: Rozestřj plářřt ktery mž gse odišla a drž oběma rukama: A když rozestřela drža la / namēřil gi řřest wěrteli gecmēna a wolo žil nami kteražto nesuc weřřla domēřta/a přj nesla k swekruffi swe: Kteražto tázala se gi Co gřj dělala má dcero: X wyprawila gi co gi učinil Booz/a řekla: Hle dal mi řřest wěrteliw gecmēne a řekl: Nēchcyt aby práž ná nawrātila se k swekruffi swe: X řekla No emi: Počēkayž dcerkō až vřřijme ktery konec bude neboť nepřestane Booz / až y naplnj což gest mluwil:~

Booz pogal Ruth zamaňřelku / když gi neč řel pogiti ten kdož bljřřij toho byl: X zplodil mž Obed a otce Dawidowa: Rod řareřj se wypřřu ge: Kapitola IIII.

**T**ehdy řřel gest Booz do brány / a ředl tu: A když vřřel řřeho přjuz neho an tudy gde/onēmj přwē řēč byla/řekl k němu: Pod sem maljčko a pořēd tuto / zegmēna geho zawolaw: Kteryžto řřel/a ředl: Tehdy Booz pogawdeset mu žiw řřarřřijch žmēřta/a řekl gi m: Pořadte se tuto: A když řau ředli mluwil řřewmu přjuz němu: Djl rolj bratra nasseho Elime lecha prodala gest Noemi/kteraž přřřla za se z ženē Noabřkē: Totoť proto mluwřim přēd teřau y přēdewřřemi řřarřřijmi lidu mē ho/chceřřli wladnauti řřim polem/práwem přjuznosti/kupřj a wladni/ pakli se nezdá powēř ať wim co mám činiti/nebo žadny ne niž bljřřij k tomu krom tebe genj sy přwřnj/a mne genj sem druhj potobē: X odpowēřel gest gemu: Jať řaupřim pole: Gemužto Booz řřekl: Když řaupřjřs pole od řeny/ maas takē pogiti Ruth zamaňřelku kteraž byla žena řyna Elimelechowa kteryž v

mřel/aby žbudil gmēno přjuzněho twēho w geho dēdictwřj: Gemužto odpowēřel. Jať postřpugi práwa přjuznosti/neb ne mám řřladiti rodiny mee kteraž pozřřřřala ty pozřřway mēho práwa/yť gřem ho řad prázen: Tenē gest obyčēg byl žřarōdaaw na w lidu Izrahelřřem mezy přjuznřmř / gestli že kdy geden druhēmu řřewēho práwa postřpowal/aby to postřpenj bylo přwřnee z řul člowēř řřewic řřwōy a dal řřewmu přjuz němu/to bylo řřewēctwřj postřaupenj w lidu Izrahelřřem.

**E**Protož řekl Booz řřewmu přjuzněmu X řy řřewic řřwř. Kteryž y hneř z řul s noby řřwē: A on řřarřřijm žlidu y wřřř lidu ořřwēčyl to/řřa: řřewēctwē řřwē dñes/ že yá wladnu wřřemi wēcmi kteraž byly Eli melechowj/y Cheliona/y Malona/neb mi wřřdāwā Noemi/ a že beru řobē zamaňřelku Ruth Noabitřřu ženu Malonowu / aby ch wřřbudil gmēno muže kteryž giw mřel w geho dēdictwřj/ aby gmēno geho z bratrřj řřwřch a z lidu nebylo řřlazeno/wy zağıřtē tē wēcy řřewēctwē gřte: Odpowēřel weřřeren lid kteryž byl přřtom wbrānē y řřarřřij žlidu: Nřj řřewēctwē řřine/ včimj Břh s tuto ženi kteraž pogimāřř/tak yako včiml s řāchel/ a Liu/kteražto zplodily lid Izrahelřřy / a ať gř přřřřlad ctnostj ginřm w řřřřata/ať má řřawně gmēno w řřerlēmē/a bñd čeled twā yako čeled řāřes / kteraž zplodila Tamar Judowj/ zplodu kteryž dá tobē Pān Břuh z tēto mladice: Tehdy poyal Booz Ruth řobē zamaňřelku: X řydlil gř řmřj a dal gi břh že počala a porodila řyna: Tehdy řekl řau řeny Noemi: Pořehnanj pān Břuh/ktery nedopřřřřil aby žahynul naamēřřēř rodiny twēe/a gmēno geho aby gmenowāno bylo w lidu Izrahelřřem/a aby mēla křoby tē po řēřřřla dochorwal tē řmřti / nebo z newēřřy twēe narodil se kteryž tē bude mřlowati / a mřnohēm tobē gest vřřitēčnēgřřij nežli by mēla ředim řynuw: Tehdy wřřawřřř řyna Noemi naluono řřwē/chowala ho a řřmřla yako čřiwā: řauředy pak gegř radugřce se z to ho řmř řekl: Narodil se gest řyn Noemi / y přřwřždēli gřau gmēno gemu Obed/onē gest otec řřay otce Dawidowa: Totoť gřau rodowē řāřes: řāřes zplodil řřřřom / řřřřom zplodil Arama: Aram zplodil Ami

vid.  
i. Reg.  
xvi.  
J.